

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Gazda ember, mint országalapító.

Ezelőtt jó másfélszáz esztendővel Amerika — az Egyesült Államokat értjük ezen a megnevezésen — még mind politikailag, mind gazdaságilag alárendelt gyarmata volt Angliának.

Milyen nagyra haladt aránylag rövid idő alatt! A világháború előtt pénzügyi, ipari és kereskedelmi téren emelkedett a többi államok fölé, az utóbbi tíz év alatt pedig hadseregét is félelmesen kifejlesztette. Hajóhadának egyik része most vonul föl a Csendes óceánon, hogy Japán hódító étvágyát mérsékleltre szorítsa.

A hatalomnak ez a kibontakozása és megmutatkozása méltán tölti el büszkeséggel Amerika polgárait ezekben a napokban, amikor a mostani nagyság alapvetőjének, Washington Györgynek emlékeztét ünneplik.

Megérdemeltebbén kevés embert ünnepeltek a földön, mint Washington Györgyöt polgártársai. A világtörténelem

nem ismer még egy olyan férfiut, akiben a hadvezéri, államférfiui és emberi erények olyan nagy mértékben egyesültek volna, mint Amerika dicső fiában.

Ezelőtt 200 esztendővel, 1732 februárius 22-én született Virginia tartományban. Apja egyszerű földesgazda volt: *ültetvényes*, amint akkor Amerikában a mezőgazdákat nevezték. Korán árvaságra jutott, kevés iskolát tudott végezni. Olyan foku ismeretekkel indult neki

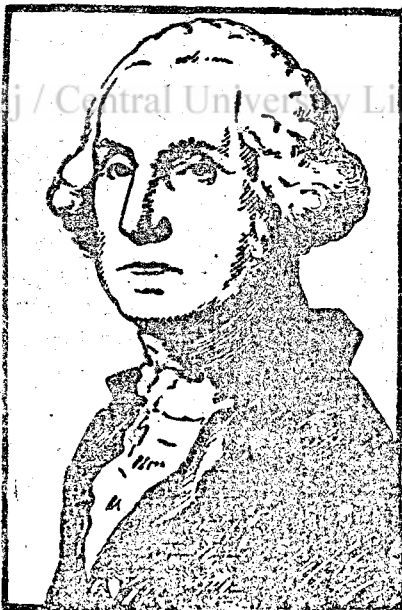
az életnek, mint a mi elemi iskoláink végzett növendékei. De önmivelés útján állandóan bővítette ismereteit. Élt-halt a szép földekért, elsajátította a földmérés tudományát s azzal a pénzzel, amit tudományával szerzett, újabb meg újabb területeket vásárolt.

Javakoru férfiú volt, amikor Anglia és Franciaország között háború tört ki az amerikai gyarmatok birtokáért. Ezekben a harcokban Washington is részt vett Anglia oldalán s vitézségével gyors emelkedést vívott ki magának: a háborúból mint őrnagy tért haza szép gazdaságába. Már tekintélyes polgára volt Virginia tartománynak, a legfőbb tanácskozó testületbe is beválasztották.

Nagyszabású történelmi szerepe azonban ezután kezdődött. Akkor is, mint mostan, nagy adósságokat okozott a háború. Anglia azt kívánta, hogy adósságaiban a gyarmatok is osztozzanak. Az amerikai gyarmatok azonban nem akarták

elvéllalni azt a részt, amit az anyaország rájuk rótt. Mikor Anglia vámok kirovásával akarta adókövetelését behajtani, az amerikaiak Boston városában fölláztak ellene, az angol hajók rakományait a tengerbe dobálták és megkezdték szabadságharcukat elnyomóik ellen.

A harc kezdetén óriási hatást keltett Washington György önfeláldozó példája. Ugyanis összetoborzott ezer katonát a azok-

Washington György.

nak hadifölszerelését, élelmezését magára vállalta. Kis seregével Bostonba vonult s néhány győzelmes csata után ő lett a szabadságharc legnépszerűbb, legünnepeltebb hőse. Csakhamar az összes amerikai hadak főparancsnokává választották. Hét esztendeig folyt a küzdelem, az amerikaiakat sokszor fogta el csüggedés, Washington azonban nem engedte, hogy letegyék a fegyvert. Kitartása, a szabadság ügyébe vetett hite meg is hozta az eredményt: az angolok súlyos vereségek után kénytelenek voltak belenyugodni, hogy amerikai gyarmataik független államra alakuljanak. Tizenhárom tartomány egyesült akkor új államközösségbe — ezóta használatos az a kifejezés: *Északamerikai Egyesült Államok*, latinosan: *Unio*.

Mit művelt Washington a harcok befejezése után? Ujra bizonyosságot tett önzetlenségéről: hadait szétbocsátotta, semmi kedvezést nem követelt maga számára, visszavonult birtokára és folytatta a gazdálkodást, mint a legegyszerűbb gazdaember.

De az új állam nem tudta nélkülözni az ő kitünő képességeit. Nehéz volt a kezdet, új meg új ellentétek zavarták a tartományok egyesülését. Washington ezekben a nehéz válságokban kétszer választották meg a köztársaság elnökévé. És ő, a dicsőséges katoná, a kormányzás terén is nagyszerűen megoldotta feladatát: a zavarokat bölcsességével, ügyességével elhárította, az alkotmányt, amely alapja lett az új állam fejlődésének, megszilárdította. Hazát szerzett, mint Árpád és törvényt adott hazájának, mint Szent István. Méltán mondják tehát, hogy Amerika története Washingtonnal kezdődik.

Azokból az ünneplésekből, amelyeket világszerte Washington születésének 200 éves fordulóján rendeznek, mi is őszinte megilletődéssel vesszük ki részünket. Washington szabadságszerető, vitézsége, önfeláldozása, államférfiu bölcsessége beününk is tiszteletet és lelkesedést ébresztenek.

Minek köszönhetőük? . . .

Maniu Gyula nagy meglepődést szerzett nekünk, magyaroknak. Egy politikai küldöttség előtt, amely őt falusi magányában fölkereste, beszédet mondott s ennek során a magyarságról is jóakarattal és elismeréssel emlékezett meg.

Eddig bizony Maniunak nemigen volt jó szava a magyarság számára. Ellenkezőleg. Akár a parlamentben, akár népgyűlésen beszélt, mindig egy csomó vádaskodással illette a magyar uralom idejét, mintha csak ezzel a szónoki fogással akart volna jó fogadtatást biztosítani egyéb mondani valói számára.

Most meg hogyan szólt azokhoz a román fiatal emberekhez, akik badacsonyi villájában fölkeresték?

— Nem mondok új dolgot, ha azt állítom, hogy ma a nemzet meg van fosztva az alkotmány jogaitól és úgy vezetik, mintha kiskorú volna — jelentette ki Maniu.

Az erkölcsi és anyagi csőd szélén állunk. A román állam hajója az idegen államok jégsziklától és azok bizalmatlanságától van körülveve, de a legnagyobb baj, hogy itt a pártok és különböző frakciók egymással szemben is bizalmatlanok és egymás ellen is irgalmatlan harcokat folytatnak. Ilyen körülmények között — mondotta tovább Maniu — az erdélyi román fiatalság megmozdulása a legalkalmasabb pillanatban indult meg és alkalmasnak látszik arra, hogy a nemzetet felrázza a tespedésből. Vissza kell állítani az erkölcsiség uralmát, meg kell teremteni a jogbiztonságot és egészen új gyakorlati megoldásokat kell találni a fennálló problémák megoldására. Meg kell győzni a többi nemzeteket arról, hogy mi békében akarunk élni, szolgálni akarjuk az emleri fejlődést, de nemzeti vagyunk minden körülmények között meg fogjuk őrizni.

— *Ha az országot meg akarjuk menteni a gazdasági romlástól, rövid időn belül meg kell teremteni a kelet európai államok szövetségét!*

Minden magyar ember jegyezze föl meg,
hogy a magyar országok biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehat magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Badaacsonyi villám mögött fekszik egy domb — mondotta tovább Maniu. — Nyugodt óráimban ide szoktam kijárni. Erről a domb-ról látom Erdélyt, látom Bukovinát, látom a Kárpátok kéklő ormait. És látom Debrecen nagy templomának a tornyát, amely a napsütésben csillog felém.

En a debreceni templom tornyában nem kardot látok, hanem a vallásosságnak és a kulturának a jelképét. En a szomszédos államokkal és elsősorban Magyarországgal is békés viszonyban akarok élni.

Erre kérem az erdélyi román fiatalságot is. A debreceni templom tornya vallásosságot, kulturát és az erkölcsöt jelenti. Ez legyen jelképe, a román ifjúság is a vallásosság, erkölcs és a kultura fegyvereivel vegye fel a harcot.

Tehát ezt is megértük: nem sértegető hangon, hanem elismeréssel szól Maniu a magyarokról. Minek köszönhetjük ezt a nagy for-

dalatot? Vajjon annak, hogy Maniunak mostanság több ideje van gondolkozni és magába szálalni? És így inkább tudja méltányolni azokat az idöket, amikor a magyar parlamentben töltött becsületes, jóhiszemű emberek között? Amikor népe sem volt megfosztva az alkotmány jogaitól, bármint is igyekeztek világgá kiáltani vezetői!

A mult emlékei hatottak-e Maniura vagy a jövő kilátásai? Mert bizony a jövő nagy változásokat érlel mindnyájunk számára. A genfi konferencián különös dolgok történhetek, hogy Titulescu jónak látta hazaszaladni és fölvilágosítani nemzetét a nagyhatalmak messzire menő terveiről.

A fönti nyilatkozat szerint tehát Maniu nem ellensége annak, hogy a keleteurópai államok közt igazságos alapon az igazi béke létrejöjjön!

Örvendetes tudomásul szolgál!

Külföld

Apponyi gróf nagy sikere Genfben. A mult számunkban részletesen ismertetett francia terv végeredményben nem okozott olyan nagy meglepetést, amint azt a francia kormány gondolta s támogatót sem kapott máshonnan, mint a Kisantant és Japán részéről. Ez az utóbbi támogatás megerősítette azt a feltevést, hogy a Kinai kérdésben titkos megállapodás áll fenn Franciaország és Japán között.

Bár Anglia nem állott a francia terv mellé, bár sürgette a leszerelést, egy gyakorlati megoldást is ajánlott annak megoldására, első sorban a gáz, a repülő- s a tengeralatti háboru eltiltásával.

Olaszország külügyminisztere, Grandi pedig egyenes fel-tételül követelte a hadörök egyenlő arányu leszerelését, hogy ez által megszűnjék a békeszerződéseknek ma már fenn-

nem tartható igazságtalan megkülönböztetése a nyertes és a vesztes államok között.

Lényegben ehhez az állásponthoz csatlakozott Magyarország kiküldöttje: Apponyi Albert gróf is. Több órás rágygó beszédében azt mutatta ki, hogy a nemzetek szövetségének alapokmánya szerint nem lehet a nemzeteket különböző osztályokba sorozni, mert egyenlő valamennyi, kicsiny és nagy s nem móltó a nemzet nevére az, amelyik egyenlő jogoságáért lemondani hajlandó. Az ősz magyar államférfit az egész gyülekezet feszült figyelemmel hallgatta s beszéde végzetével folyton megújuló tetszéssel ünnepelte.

Megbukotta franciakormány. A francia szenátus szavazta le a francia kormányt, még pedig a választási törvény módosítása kérdésében. Ugyanis a képviselőház a kormány javaslatára, azonfelül, hogy a nőknek megadta a választójogot, olyan törvényt szavazott meg, amelynél

fogva, ha több jelölt van s közülök egy megkapja az összes szavazatok egynegyed részét, ezáltal képviselő lesz és pótválasztást nem tartanak. Ezt az intézkedést a baloldali pártok magukra sérelmesnek tartják s ezért hevesen küzdöttek ellene, de eredmény nélkül. Ezért szavazás előtt ki is vonultak a képviselőházból. Annál jobban dolgoztak a szenátusban, ahol elég jelentékeny többséggel bizalmatlanságot szavaztak a kormánynak, annak ellenére, hogy Laval miniszterelnök többször emlékeztette a szenátust, milyen kelemetlen hatása lesz a kormány bukásának az éppen folyó genfi tanácskozásokra.

A szavazás eredményeképen Laval miniszterelnök bejelentette Doumer köztársasági elnök pedig elfogadta a kormány lemondását. — Az új kormány megalkítására Boncour baloldali képviselő kapott megbízást. — Ha sikerül is kormányt alakítania, az nem lesz hosszú életű. Ez azonban mindennapos Fran-

ciaországban. Viszont alig jöhet — legalább egyelőre — olyan kormány, amely gyökeresen megváltoztatná a francia külpolitikát. Ennek irányára nézve egyezik a nagy pártok felfogása. Ezért a genfi tárgyalásokban sem lehet változást várni.

Az angol külügyminiszter helyteleníti a békeszerződést. Kerülőúton kiderült, hogy Titulescu valóban fontos külpolitikai ügyeket tárgyalt meg Bukarestben. Az „Adeverul“ című, román ujság szerint a békeszerződések felülvizsgálása be fog következni és Titulescu helyesen tette, hogy Romániát erre a lehetőségre figyelmeztette. A békeszerződések felülvizsgálása ugyanis Romániát nagyon közelről érinti. Az Adeverul szerint az angol külügyminiszter magatartása mindenben megerősíti azt a feltevést, hogy nagy külpolitikai események küszöbén állunk. Sir Simon, angol külügyminiszter ugyanis egy politikai banketten feltűnő nyilatkozatot tett. Kijelentésének lényege a következő: a békeszerződések nem lehet fenn tartani, mert a jelenlegi határok ellentétben vannak a népek történeti fejlődésével.

Japán és Oroszország meg egyezése. A Mandzsuriáért folyó küzdelemben Oroszország már nem szól bele. Japán biztosította az orosz gazdasági érdekeket Mandzsuriában s Oroszország bejelentette semlegeségét. Ez a megegyezés valószínűleg francia befolyásra történt, hiszen annak idején hírt adtunk az orosz-francia kapcsolatok megszilárdulásáról és arról is, hogy a kínai kérdésben Franciaország támogatja Japánt. A hercek különben elkeseredetten dühnek Szingháj kina;

részéért. A japánok csak lépésről-lépésre tudnak előhaladni, óriási veszteségek árán, mert a kínaiak — állítólag német tisztek vezetésével — vitézül ellenállanak. Ez azonban — még mindig nem háború.

Erősödik a font. Az angol nemzeti kormány rendszeres munkája megszilárdította az angol pénz értékét s visszaállította a bizalmat iránta. Nem kis része van ebben annak, hogy Anglia már teljes összegükben visszafizette Amerikának és Franciaországnak a nyáron felvett kölcsönöket. Most már, akik annak idején dollárt vettek, most megint fontba fektetik a pénzüket, ami a teljes bizalom jele. Érdekes, hogy soha oly nagy összegek nem folytak be adóban az angol állampénztárba, mint ezekben a nehéz időkben.

Hindenburg jelöltetése. Az öreg tábornok elfogadta jelöltetését, mert kötelességének tartja hazája szolgálatára állani, amíg ereje engedi. Már több milliónyi aláírást kapott jelölése. A küzdelem mégis heves lesz, mert Hitler lép fel ellene, akinek igen nagy és igen lelkes tábora van, pedig még ma nem is német állampolgár, bár a napokban az lesz. De Hindenburgot ő sem tudja megbuktatni, Németország szerencséjére.

Tardieu a revizióról. Tardieu, a békék főszervezője, érdekes rádió nyilatkozatot küldött Genfből Amerikába. Szövege a következő: A francia közvélemény tisztában van azzal, hogy a békeszerződések nem örökkévalók s hogy az emberiség fejlődését nem lehet írásos szerződésekkel megállítani. A franciák csak azt kívánják, hogy ez a kikerülhetetlen átalakulás, a revízió békés eszközeivel menjen végbe.

Ugyancsak a revízió szükségességét hangsúlyozta a svájci köztársaság elnöke is.

Belpolitikai hírek

Gyárfás Elemér nagy beszédet mondott a székelyek elnyomatása ellen. Dr. Gyárfás Elemér, magyarpárti szenátor, a szenátus egyik ülésén feltárta a székely nép nagy nyomorát. Nyíltan vádolta a kormányt ahelyett, hogy a székelység terhein enyhítene, újabb adókkal sújtja a népet. Kérte a kormányt, hogy változtasson azon a kegyetlen adózási rendszeren, amelyik csak a Székelyföldön van érvényben.

Megjött Titulescu! Az elmúlt hét utolsó napjaiban, előző számunknak megjelenése idején Románia belpolitikai életében jelentős fordulat történt. Hazaérkezett Londonból Titulescu, Románia londoni követe. Hír szerint Titulescu a legmagasabb körök hívására határozta el magát arra, hogy hazajön és megoldja a belpolitikai zavarokat. Jorga miniszterelnök mikor értesült arról, hogy Titulescut az ő tudtán kívül hívták haza, azonnal benyújtotta a királynak lemondását. A király azonban a lemondást nem fogadta el. Ez természetesen nem azt jelentti, hogy továbbra is Jorga marad kormányon. A király csupán időt akart nyerni arra, hogy bizonyos kérdéseket Titulescuvall megbeszéljen. Titulescu megérkezése után azonban a király elé járult. Kihallgatása csaknem 4 óra hosszat tartott. A király, a hosszú kihallgatáson felvilágosított kérdéseketől az általános külpolitikai viszonyokra vonatkozólag is. A Curentul című román ujság szerint Titulescu kifejtette a király előtt, hogy Románia rendkívül nehéz kör-

dések megoldása előtt áll, mert a nyugati nagyhatalmak a békeszerződéseket meg akarják változtatni. Titulescu kihallgatása után a király kijelentette, hogy pártközi kormányra bízta Románia ügyeinek vezetését és ennek a kormánynak a megalakításával Titulescut bizza meg. Titulescu a királyi megbízatást azzal a kijelentéssel fogadta el, hogy amikor elérkezett a kellő pillanat, hajlandó a király akaratának engedelmeskedni.

Van-e kölcsön? Hír szerint Románia Franciaországtól 100 millió frankos kölcsönt kapott. A kölcsön biztosítására Románia lekötötte az állami egyed-áruságok jövedelmét. Dinu Cezianu Románia párizsi követe a kölcsönszerződésről szóló okmányt aláírta és a kölcsön Románia rendelkezésére áll.

Vagyondézsma. Argetoianu pénzügyminiszter újabb tervet eszelt ki arra nézve: hogyan lehetne a mezőgazdasági adósságok rendezésére alapot teremteni? Törvénytervezetet akar a parlament elé terjeszteni, amely szerint az állam „nemzeti hozzájárulás” címén minden ingó és ingatlan vagyona öt százalékos adót vehessen ki. A vagyondézsma öt év alatt hajtják be évi egy százalékos részletekben. Bizonyos, hogy Argetoianu terve újabb bonyodalmakat fog okozni a forrongó belpolitikai életben!

HÍREK

Oriási tél van egész Európában. Február hónap szokatlan hideg időjárást hozott. A Földközi-tengertől egész az Északi-Jeges-tengerig csaknem mindenütt hó borítja a földet. 1896-ban volt ehhez hasonló havazás, de a hótakaró akkor nem érte el a mostani vastagságot. A havazások és a hóviharak mindenfelé megakadályozták a közlekedést. Sok helyen a városi lakosság élelmisszerűen való ellátása a legnagyobb nehézséggel jár, mert a falusiak nem tudnak a nagy hó miatt a városba bemenni. A Székelyföldön a vonatok a hó miatt több napig nem közlekedtek. Az Okirályságban nagyon sok ember halt meg a nagy tél miatt. Moldovában a hófúvás tömegszerencsétlenséget okozott. Négy falusi székér hófúvásba került egy éjszaka és eltévedtek az uton. Csak napok múlva akadtak az eltévedt utasokra. Mind a tizenötven megfagytak. Besszarábiában is sok halálos áldozata van a nagy télnek. A jóslatok szerint február hónapban a nagy hideg véget fog érni.

Jól megy a jegybanknak! A román Nemzeti Bank tavaly tízezer lejese részvények után 480 lej osztalékot fizetett. Idén a rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel „csak” 420 lejt fizet osztalék címén. Jobb lett volna ezt az összeget a bankok

megsegítésére fordítani! Mit ér, ha a Nemzeti Banknak jövedelme van s az országban levő többi bankok sorra bukhatnak meg?

Középkori módszerrel vállalt a somfai őrmester. Serban Constantin őrmester a krassószörénymegyei Somfa községben lopás gyanúja miatt letartóztatta Cuca Nitát. A kegyetlen őrmester a cigányt borzalmas kínzásokkal vallatta. Miután a puskatus és a botozás nem használtak, a derék őrsparancsnok új módszert eszelt ki.

— No cigány, eleget fagyaskodtál a putriban, most majd egy kicsit megmelegítelek — ijesztett rá a szerencsétlen cigányra. Azzal ráparancsolt Coica Constantin esendörkáp-lárra és Mircea Jon közlegényre, hogy ültessék fel Cuca Nitát a tüzes kályhára. A cigány rugkapált, éktelenül ordított, de mitsem használt, a esendörök megragadták, összekötötték a kezét-lábát és a kétségbeesett ember dühös ellenállását legyőzve, eleget tettek a parancsnak. A megkínzott cigány próbált leugrani a tüzes kályháról, de a esendörök oda-szorították, úgyhogy csakhamar lepörkölődött róla a nadrág és már a csupasz bőre került közvetlen érintkezésbe a forró vaslappal. A kegyetlen őrmester dobhártyáját azonban még nem eléggé hasogatta a cigány sivalkodása, még jókat húzott a meztelen talpára a nadrágszijával. Ez a módszer kitűnően bevált, mert most már vallott a cigány, mint a karikaesapás. Szegény Cuca Nita jó pár hétig nem tudott leülni a kellemetlen kaland után, pedig a karánsebesi törvényszék a sorozatos lopásokért három évre ültette le a

Egy nagyvilági hölgy mondja,

egy számmal kisebb cipőt hordok kényelmesen, amióta helenként 2-3 lábfürdőt veszek evőkanálnyi Szent Rikus lábsóval. Lábkövek vagy állók egy helyben órákig fájdalom vagy fáradtság-érzet nélkül. Lábam szépek, karcaim maradnak, bokáim nem duzzadtak, lábujjásaim, tyukszemem, bőrke nyenyedésem elmúltak.

mórét. Kiszabadulása után nem hagyta annyiba a dolgot, hanem a csendőrök ellen bűnvádi feljelentést tett a karánsebesi ügyészségen, az a temesvári tábla elé tette az ügyet. A tábla a bizonyítási eljárás alapján beigazoltnak látta Serban Constantin csendőrőrmester és Coica Constantin csendőrkaplár bűnösségét és őket egyenkint egy-egy havi fogházra ítélte, Mircea közlegényt pedig felmentette.

Nem engedelmeskedik a felsőbb hatóságoknak a szilágy-megyei Interimár bizottság. Szilágy megye interimár bizottsága hat magyar tisztviselőt bocsátott el állásából. Az elbocsátott tisztviselők az interimár bizottság határozata ellen felebbezést adtak be a Kolozsváron székelő, helyi felülvizsgálati bizottsághoz és perüket megnyerték. Ennek alapján a tisztviselők újra jelentkeztek szolgálattételre, azonban nem fogadták őket vissza, sőt állásaikra pályázatot hirdettek. A tisztviselők ez ellen a belügyminiszternél tiltakoztak. A belügyminiszter megtiltotta az interimár bizottságnak, hogy az állásokat új tisztviselőkkel töltsen be. Az interimár bizottság azonban a két rendeletet semmibe sem veszi és az elbocsátott magyar tisztviselőket nem helyezi vissza állásaikba.

Gyomor-gyömbél- és anyagcsere-belegségek nélküli természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz az emésztőszervek működését határozottan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérba kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a FERENC JÓZSEF víz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A FERENC JÓZSEF keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Közeledik jutalomSOROLÁSUNK ideje! *JutalomSOROLÁSUNKAT február 27-én tartjuk meg. Akik tehát előfizetési díjikat 27-ig beküldik, résztvesznek jutalomSOROLÁSUNKBAN. Igyekezzenek mindenki rendelkezésére előfizetési díjait, hogy értékes nyereményeink sorsolásában résztvehessen!*

Különös szerencsétlenség. Északamerika Los-Angeles nevű városában különös szerencsétlenség történt. Edward Ray ügyvéd, aki félszemét elveszítette és ezért üvegszemet hordott, irodájában tárgyalt egy féllal. Egyszerre csak üvegszeme felrobbant és az ügyvédet súlyosan megsebesítette. Az üvegszem maradványait vegyileg megvizsgálták és megállapították, hogy az üvegszemben véletlenül olyan robbanó anyagok kerültek, amelyek a test melegétől felrobbantak.

A mai idők eszménye. „Ime az ember!” címmel egy prédikációs kötetet óhajtok kiadni, amelyben beszédek és imák alakjában — megítélésem szerint — a „ma” prédikátorának eszménye, hite és reménysége jut kifejezésre. A munka körülbelül 10—11 iv (160—170 oldal) terjedelmű lesz. Finom papíron nyomva kötet alakban jelenik meg. Ára, a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel csak 90 lej. A tiszta jövedelem a váratlanul válságos anyagi helyzetbe jutott petrozsényi egyházközség felsegítésének nagy célját fogja szolgálni. *Wercss Béla*, unit. lelkes.

AMBROSI FISCHER & CO.
AUG. JUB. ALSA
AUFZIEH. GUTALAN.

Megváltozott vélemény. A világháború előtt az európai nemzetiségeknek legnagyobb pártfogójuk Scotus Viator angol tanár volt. Scotus Viatornak nagy része van Nagyrománia megalakításában, mert a háború előtt nagy irodalmi munkásságot fejtett ki a románok érdekében. A békeszerződések alkalmával, mikor Nagyrománia határait kijelölték, elhatározó fontossággal vették tekintetbe Scotus Viator véleményét. Ugy látszik, a románok nagy pártfogója megváltoztatta véleményét. Az *Universul* című román újság cikkben foglalkozik Scotus Viator megváltozott felfogásával. — Scotus Viator ugyanis a bukaresti újság szerint cikket írt egy folyóiratban és ebben kifejti, hogy Romániában nagyon rosszak a viszonyok és be fog következni Románia kikerülhetetlen összeomlása. A jelenlegi határokra vonatkozólag szószerint idézi az *Universul* Scotus Viator cikkének erre vonatkozó részét.

Ex a következőképp hangzik: „A magam részéről nem habozok tovább menni és azt állítom, hogy a jelenlegi határok hiányában az egyetlen komoly megoldás a régi határokhöz való visszatérés lenne.”

17 év után került haza egy hadifogoly. Püspökladányba most érkezett haza Kis Imre, oroszországi hadifogoly. Kis 17 évig volt orosz fogságban. 1927-ben meg akart szökni, de elfogták. Most végre hosszas szenvedések után sikerült hazajutnia.

Művelődési mozgalmak

Kulturélet Kisbácson.

A kisbácsi római katolikus Népszövetségi Önképző-csoport ifjúsága szépen sikerült színi előadást rendezett január hó 31-én. Színpadra került Rátkai: „Felhő Klári“-ja. Ebben az igazán életből merített népszínműben a szereplők derekasan megállották helyüket. *Baldzs Antal*, *Aba András* molnár mester szerepébe jól belelélt magát. A bájos fiatal leány: *Ferenca* Nuszka érzéssel megjátszott nemes asszonya. Abáné kitűnő alakítása volt. A címszereplő *Török Ilus* *Felhő Klárija*; *Tallos Jozsef* *Felhő Katicája* és *Kozma Gyula* *Fátyol Ferkója* mind-mind nagyon jól sikerült élethű megjátszások voltak. *Baldzs Ilona* kellemes hangjában és játékában gyönyörködött a szépszámu közönség, amint *Viola Eva* szerepét alakította. A derűs perceket *Zdgoni Viktorné* szerezte *Rokkáné* szerepének elsőrendű megjátszásával. *Turós Kálmán* *Csik Vendel* szerepét alakította a töle megszokott alapossággal. *Tanger Adámot Gábor* *Aladár*, a többi szerepeket pedig *Turós Gyula*, *Kovács László*, *Mosonyi Sándor*, *Kovács András*, *Kerekes Mihály*, *Turós Boriska* alakították hozzájárulva az este sikeréhez. — Nem szabad elfeledkeznünk azonban *Székelty Sándorról* sem, aki igazán élethűen játszotta meg *Bancének* az öreg mindezenek kedves szerepét. A zenét a diákifjúság a csoport tagokkal együtt szolgáltatta. A termet zsufolásig megtöltő közönség egy kellemesen eltöltött farsangi este emlékével távozott.

TÜZOLTÓ ESTÉLY ÉRMIHÁLYFALVÁN. Az érmihályfalvai tűzoltóegylet 1932. január hó 10-én szertára javára táncocall egybekötött műsoros estélyt rendezett, mely alkalommal *Lukácsy Sándor* 3 felvonásos népszínművét a „Veros hajut“ adták elő. Az előadás ugy erkölcsileg, mint anyagilag szépen sikerült. Érdeklődést az előadásnak az kölcsönköltött, hogy a darab szereplői egytől-egyig a gazdatársadalom tag-

jaiból állott ki. — Két év alatt 8-adszor állottak ezen szereplők színpadon a közönség elé és tehetségüknek, finom érzéküknek számtalan jelet adtak. Kiemelendők a darab főszereplői közül *Péter Böske*, *Bihari Ilonka*, *Pop Böske*, *Kovács Ágnes*, *Vajda Teréz*, *Kovács Piroska*, *Szodoroi József*, *Oláh János*, *Oláh Sándor*, *Vajda Sándor*, *Szalai Lajos*, *Flórián Gábor*, *Mézai Zsigmond*. Előadás után reggelig tartó tánc következett, amit, a ma bánatát legalább egy napig elfelejtő jó hangulat, kedv és megértés övezett körül.

KULTURHAZ MEGNYITÓ KAJÁNTÓN. Családi és bensőséges ünnepség keretében nyitották meg Kajántón a róm. kath. kulturházat, a volt iskola helyiségében. Másfél évszázadon keresztül volt ez a katolikus iskola a magyarságnak és katolicizmusnak igazi vára. Nyugodtan működött egészen a mult évig, amikor is a felettes hatóságok bezárták kapuit, hogy azok örökre zárva maradjanak a magyar ifjúság előtt. Es a kajántóiak megtalálták a módozatot, hogy továbbra is a magyar kultúra szolgálatába állítsák az iskolát és átalakították kulturházzá. A mult szombaton, január 30-án este egy mélyen szántó és igazán tartalmas beszéd keretében adta át a kulturházat új hivatásának *Dr. Hirschler József* prelátnak. Adta a kajántóiaknak: „hogy legyen az a kulturház összekötő kapocs a templom és az otthon között“.

A megnyitó beszédet követte a műsoros estély. A kajántói róm. kath. Népszövetségi csoport műkedvelő gárdája nagy hozzáértéssel adott elő három egyfelvonásos színdarabot. Közben népdalokat énekelt *Senel Iduska* okl. tanítóné. A műsort *Kicsid Géza* plebános bucsuszavai zárták be. *Kicsid Géza* plebános nevéhez fűződik a kulturház megalapítása. A szent cél szolgálatában kifejtett munkálkodása által feledhetetlen érdemeket szerzett a falunak szívetett plebánosa.

Igazi meglepetés volt a műsornak a meghívón bejelentett konferáló „valaki“. A hallgatók — a kolozsváriak is — élvezettel

hallgatták *Rotn Sámuel* a jegyzőnek konferálását. Eredetisége és humora feledhetetlen órákat szerzett hallgatói számára.

Műsor után reggelig tartó tánc következett. Kolozsvárról kb. negyvenen mentek ki ez alkalommal Kajántóra. A városi találkozott a falu egyszerű népével és szeretetben összeforrt vele. Megértették egymást. Megértették, hogy a közös sorsban ők is közösen kell küzdenek a magyar kulturértékek fejlesztéséért és fennmaradásáért.

Kajántón meg volt a megnyitási kívánjuk, hogy legyen meg a kitartás is. Ápolják és szeretettel gondozzák mindazt, ami magyarságot és ami kulturérték.

KULTURÉLET PETRILLA-DEAKBANYÁN. *Petrilla-Deák* bányán, a *Zsilvölgy* fejlődő bányatelepén élénk kulturmunkát fejt ki a magyarság. Ifj. *Kicsid Géza* plebános a vezetése alatt álló 2 dalárda vonós zenekara. *Szivgárda* és más egyesületek által élénk tevékenységet fejt ki, ugy az egyház, mint a magyarság érdekében. Az ősszel gyűjtésekből mulatságokból a perselypénzekből 12000 leut hoztak össze, mely összegből 60 szegény iskolás gyermek kapott ruhát, cipőt, kabátot, szvettort, stb. karácsonyra. Jan. 16-án volt a dalárda szokott farsangi mulatsága, melyen a zenekar kísérete mellett színre került *Farkas Imre* kitűnő egy felvonásos daljátéka: „A kis kadót“. Műkedvelőink ezuttal is nagyon szépen játszottak. Mellette volt egy román színdarab is, valamint román és magyar karénekek és zenedarabok. A román pontok betételét a *Bányaigazgatóság* kívánja meg. Sajnos, hallgatóságuk nincs. A 3000 leunyit tiszta haszon a zenekar felszerelésére fordították.

OLVASÓKÖR ALAKULT NAGYMAJTÉNYBAN. Nagymajtény községben (*Szilágy megye*) *Getlery György* vezetése mellett olvasókör alakult. Az olvasókörnek 160 rondes és 90 alapító tagja van. Van már helyisége és a helybelli iparosok felajánlották, hogy az olvasókör berendezését ingyen fogják elkészíteni. Az olvasókör javára jól sikerült táncmulatságot rendeztek.

„Hol van a Hangya?”

Imre Albert gazdálkodó-mérnök, a „Magyar Nép” folyó évi 5-ik számában (jan. 30.) „Hogyan szervezzük meg szövetkezeti alapon a gazdatársadalmat?” című cikkében kitér egy régebbi cikkemre, mely ilyen címen jelent volt meg: „Hol marad a Hangya?” Akkor is a falu gazdatársadalmának megszervezéséről volt szó, (mennyi szó esett már erről s milyen kevés eredménnyel) s akkor is a Gazdasági és Hitelszövetkezetek és az Erdélyi Gazdasági Egylet keretében való együttes bekapcsolódásról volt szó, de a „Hangya szövetkezetek” említése elmaradt.

Lehet, hogy Imre Albert kedves szövetkezeti testvérem úgy tudja és úgy van meggyőződve, hogy a Hangyát nem szándékosan mellőzik. Ilyen tapasztalata és meggyőződése van. Lehet, hogy úgy van. Lehet, hogy szándékosan nem mellőzik, de közel főleg együttes munkában — még eddig el — nem tapasztaltam, hogy igazi szövetkezeti, testvéri szeretettel fogadták volna. Azt elhiszem, hogy kellő formáságban és udvariasságban nem volt hiány. De én nem ezt várok, nem ezt gondolok, hanem tiszta, nyílt bátor összefogást, szövetkezeti testvériséget, mellyel ezt a mi sokat próbált, lesujtott, megsanyargatott népünket együttes szövetkezeti erővel kiemelhessük! Ehez a forma nem elég. Már pedig eddig csak azt kaptunk. A mikor én, „Hol marad a Hangya” című cikkem megírtam, egyik vezető emberünk azt a szerény és ötletes megjegyzést

tette: Azt kellett volna kérdeznie: „hol van a Hangya?”; a másik azt kárhóztatta, hogy kár volt irásban, lapban közölni az ilyen kérdést!

Én már megkíséreltem zárt körben, nyílt körben, közgyűlési felszólalásban ezt a kérdést megvilágítani, valóraváltását előmozdítani, de hiábavaló volt minden felhívás! Pedig ezt a kérdést a Keleti Ujság: „Erdélyi kisebbségi életünk legjelentősebb problémája és megoldása” pályadíjnyertes vezércikkemben éppen erre az összefogásra való hivatkozással fejtettem ki, de semmi látható eredménye nem lett.

Én részben a visszahuzódás, a távortartás okát is sejtem. A „Hangya” alattomos megtámadtatás következtében megsérült, bántalmazott súlyos beteg volt. A válságon nehezen ment keresztül. Ilyenkor külső részvét van, belső segítség kevesebb.

De a szövetkezeti kitartás és belső erő — hála Istennek — győzedelmeskedett. A beteg erősödöben van s ha kérdik „hol van a Hangya”, a mai helyzet és körülmények mérlegezése mellett, mégis csak rámutathatunk, hogy igenis van. Viszont azonban azt is mondhatom és állítom, hogy egy korábbi kellő időben történő szövetkezeti összefogás esetén sem az Erdély Gazdasági Egylet, sem a Hitelszövetkezetek, sem a Hangya nem csusztunk volna ekkorát! Hogy miért? Erről is később szó eshetik.

Urmösi József.

Melnesek! ALKALMI VÉTEL! Uradalmak!

Dynamo A. E. G. 3 Kw. 110 Voltos egyenáram márvány kapcsolótáblával, amper és voltmérővel gerjesztő ellenállással stb., ugyszólván teljesen új
Lei 12.000 — megkapható

KLATROBEZ. JÁNOS villamos vállalatnál, Cluj-Kolozsvár, Str. Iargă (v. Jókai-utca) 3. szám.

Érdekes hozzászólás. A lapunk 4-ik számában „Halyka” jellegre intézett tanácsadásunkkal kapcsolatban érdekes hozzászólást kaptunk Papole községből Imreh Albert gazdálkodó mérnöktől. Imreh Albert levelében kifejti, hogy a jelen viszonyok között a községi bika husának kényszer eszközökkel való kimérése, ha nem is alapszik törvényes intézkedésen, azért indokolt, mert ezáltal a községek pénzalaphoz juthatnak. Ennek felhasználásával nagy mértékben megkönnyebbül az új bika beszerzésének lehetősége. Magunk részéről készséggel adunk igazat Imreh Albert sorainak s kívánatosnak tartjuk, hogy szükség esetén minden községben békes együttműködés útján értékesítsék a tenyészállatok husát. Valószínűnek tartjuk, hogy a kérdést tevő valami okból nem ért egyet a községi lakosság többségével és ezért tiltakozott a bika husának átvétele ellen. Tőlünk az illető azt kérdezte, hogy mit mond a törvény ilyen esetekben és mi kötelességünkhöz hiven megadtuk a feleletet. De természetesen, hogy magunk is többre értékeljük a közmegegyezést, mint a rideg paragrafusokon való lovagolást.

Megindult Torda vidékén a falvak gazdasági szervezése. Balázs Ferenc, mészki unitárius lelkész kezdeményezésére értékes szervező munka indult meg Aranyosszék kilenc községében. Balázs Ferenc Alsó-, Felső Szentinihály, Bágyon, Kővend, Keresed, Aranyosrákos, Várfalva, Sinfalva, Csegez és Mészki községeket akarja gazdasági szervezettségbe tömöríteni. Török Ele-

GAZDÁK FIGYELMÉBE! Közeledik a tavasz, minden gazda igyekezzék gazdasági ismereteit bővíteni, hogy munkáját nagyobb hozzáértéssel végezhesse. Kiadásunkban megjelentek és kaphatók a következő könyvek: Cs. Lázár László: Mezőgazdasági utmutató, I. rész, Talajismeret, talajművelés és trágyázás ára 18 lej. II. rész, Növénytermelés ára 20 lej. A két füzet egybekötve is kapható ára izléses kötésben 53 lej és a portó. Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcstermelők számára, ára 30 lej és a portó.

mér okleveles gazda segítségével már hozzá is fogott a munkához. Török Elemér több községben kilenc előadást tartott a gyümölcstermelés, takarmányozás, trágyázás és a gazdálkodás más jelentős kérdéseiről.

Minden községben fel fogják eleveníteni a gazdakört és megszervezik a szövetségi értesítés módjait. Április 1-én megkezdődnek a határjárások és az ezzel kapcsolatos oktatások. Örömmel értesültünk arról is, hogy Török Elemér, miut a vidék állandó gazdasági előadója valamely községben állandóan megtelepszik és onnan fogja irányítani a munkálatait.

70 lejes bárány után 30 lej a járlat díja! A temesvári inderimár bizottság határozata alapján egy bárány járlatáért (marha-levéli) 30 lej kell fizetni. Minthogy Temesváron a bárány ára darabonként 70 lej a bárány árának csaknem felét a járlat árában kell kifizetni.

Palántültető gép. Az angol földművelésügyi minisztériumnak egy angliai gépgyár érdekes palántültető gépet mutatott be. A gép óránként 120 ezer palántot tud elültetni, a palántokat a földbe gyenge nyomással megerősíti és megőrözi. Az érdekes találmánynak nagy jövőt jósolnak a növénytermelés üzemében.

Német gazdák borral hizlalják disznaikat. A német borok ára az utóbbi időben nagyot zuant. A sörgyárosok most már attól tartanak, hogy az olcsó bor mellett senki sem fog sört fogyasztani. Jellemző, a helyzetre, hogy egyes német gazdák — bort itatnak a disznaikkal. Bár a disznók állandóan be vannak rugva, sulyban mégis erősen gyarapodnak, a bor tehát jó hizlalóeszköznek bizonyul.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R.-T.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza! Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai:

Dej, Diciosánmartin, Alba-Julia, Targu-urás, Oreda, Timisoara, (Dea, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.)

Saját tőkéi: 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos vármegyei Takarékpénztár R.-T. Turda-Torda, Alsófehér vármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részv.-Társ. Aiud-Nagyenyed, Udvalhely vármegyei Takarékpénztár Részv.-Társ. Odorheiu Székelyudvarhely, Cristur Székelykeresztúr, Szásztrégenvidéki Tek. és Hitel Részv.-Társ. Reghin-Szásztrégen, Népbank Részv.-Társ. Huedin-Bánffyhungad és Szamosújvári Hitelbank Részvénny-Társ. Gherla — Szamosújvár, —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben véggez. Áruraktárai a vasút mellett!!!

Magyarország előnyös szállítási szerződést kötött Svájc-cal és Csehországgal. Magyarország gazdáira nézve nagy jelentőségű szerződést kötött a magyar kormány Svájjal. Magyarország hetenként 200 darab szarvasmarhát szállíthat a svájci piacra. Valószínűleg megkapják a magyarok arra is az engedélyt, hogy vágójuhot szállíthassanak Svájcba. — Csehországgal sertésszállítási szerződést kötöttek a magyarok. Az első sertésszállítmányok már meg is érkeztek Csehországba. Szomorú dolog, hogy Romániában nem törődnek hasonló szerződések megkötésével. Pedig csak ilyen szerződésekkel lehetne fellendíteni az állatkereskedelmet a romániai piacokon is.

Mit ér a Pekk? A következő sorokat kaptuk: „Nagyon sok hasznos dolgot olvastam a „Magyar Nép”-ben olyan hasznosat azonban mint a Pekkről, nem sokat. A Pekk hatását kipróbáltam csenevész malacokon. Az adagolást az utasítás szerint betartottam. November végéig kísérleteztem a Pekk etetésével és akkor a szomszédok átjöttek megkérdezni, hogy mivel kezelem ezeket a csenevész malacokat, hogy olyan szépek lettek? A Pekk használata tehát nálam nagy sikerrel végződött. Ajánlanám, hogy a korai csirkéknél is próbálják meg gazdatársaim a Pekk etetését, mert ez pótolja, amint olvastam, a zöld füvet. Ajánlom a Pekket minden gazdatársamnak s köszönetet mondok a Pekk feltalálójának, mert általa sok sikert és gyarapodást fogunk elérni.

Szászfenes, Székely József
bódó.”

A mészárosok nem kereskedők, hanem iparosok! A régi magyar ipartörvény szerint a mészárosokat és henteseket iparosoknak tekintették. A román törvények alapján ugyanezeket kereskedőknek nyilvánították. Ez az állapot hátrányos volt a mészárosokra és a hentésekre nézve, mert a köztér viselésben a kereskedőkre alkalmazott kulcs alapján rótták meg őket. A mészárosok és hentések ez ellen az eljárás ellen sokszor tiltakoztak. Azonban mindig eredménytelenül, mert a kezdetleges regáti kisiparos viszonyok között a mészárosokat és hentéseket kereskedőknek tekintették s ezt az elvet alkalmazták az erdélyi és bánáti kisiparosokra vonatkozólag is. Az iparügyi minisztérium ebben a kérdésben 3694—1932. szám alatt kedvező döntést hozott. A fenti számu átiratban ugyanis arról értesítette a temesvári ipartestületet, hogy az erdélyi és bánáti kisiparosokra nézve az 1884. évi XVII. törvényeikk érvényes. Ez alapján a mészárosok és hentések nem kereskedők, hanem iparosok és így az iparkamaránál eszközrendő cégbejegyzésre sem kötelezhetők. Figyelmébe

ajánljuk ezt a miniszteri határozatot az érdekelte kisiparosoknak.

Moratoriumot kérnek a dícsőszentmártoni iparosok és kereskedők. A dícsőszentmártoni kereskedők és iparosok népes gyűlésen foglalkoztak a iparosok és kereskedők gazdasági összeomlásának kérdésével. Kisküküllőmegyében nagyon szomorú az iparosok és kereskedők helyzete. A legutóbbi négy hónapban ebben a kicsiny megyében 500, Dícsőszentmártonban pedig 50 iparos mondott le iparáról.

Fizetni fog az állam az iparosoknak?

Tudvalevőleg az állam a belső földi iparosoknak nagy összegű pénzzel adós. Hír szerint a kormány elhatározta, hogy megkezdje adósságának törlesztését. Egyelőre az adósság törlesztését ki fogja utalni az iparosoknak.

Mozgalom indult a városi adósságok rendezésére! A mezőgazdasági adósságok kapcsán mozgalom indult, hogy a városi lakosság adósságain könnyítsenek. Kormány körökben a tervvel szemben nem helyezkedtek elutasító álláspontra. Ha a városi adósságokat rendezni fogják, ebből a kisiparosokra is előnyök fognak származni.

BÁLINT VILMOS

nagyérdékű drámai munkájára:

A DÚSGAZDAG

bibliai történetére előfizetéseket elfogadunk.

A könyv bolti ára: 15 lej, postai díjjal együtt 20 lej.

VISSZAPILLANTÁS.

Szülőföldem tornya
Messze már, nem látom.
Képzetelem fejfát
Mutat a határon.

Amikor falumból
Utnak eleredtem:
Be szépen ragyogott
Még a nap felettem.

Nem volt nekem akkor
Se jövőm, se múltam;
Az élet leokéjét
Játszodva tanultam!

Enyém volt a jelen,
Szép gondatlanság,
Mosolygó kikelet
Fakadó virágal.

Hullott verejtékem
Forró napsugárban,
Akkor vettem észre
Hogy ime már nyár van.

Eljött az ősz, sárgult
A levél a fán,
Magam a tükörben
Deresezni látom.

Most meg benne vagyok
A zimankós télben:
Nem melegít a nap,
Csak egy kicsit délben.

Múltat, jelent, jövőt
Most már mindent látok,
Nincsenek álmaim,
Csak bus valóságok.

Küzdöttem eleget,
Többet is mint más társ.
Ha újra kezdhétném
Azért mégsem bánám.

Szilágyi Arthur.

Élet a hó alatt.

Hó borít mindent. Sehol egy pillangó, sehol egy hangya, sehol semmi bogár. A fecske, a gólya meleg országban van, csak a veréb csiripel dideregve a zuzmarás fákon. De hát hol van a sok bogár? Hol van a mezők ürgéje? Hol van a mókusz? Hol van a hörcsög, a medve, a kigyó, a gyík, a béka meg az a sok mindenféle állat, amit nyáron láthatunk?

A bogarak egy része elpusztult. Milliónyi pók, légy, pillangó, szunyog veszett el az ősz első fagyos éjszakáján. A legyek közül még szerencsés az, amelyik meg tudott maradni a szoba valamelyik zugában. Ha megtaláljátok, olyan, mintha nem élne. Halálszerű álomban dermedez. Ez a tavaszi melegben föl fog éledni. Mint a beteg, aki sok szenvedés után először áll lábra, bágyadtan és erőtlően vánszorog az első órában, de csakhamar erőrekap, és újra vidáman döngicsélve örül az életnek.

Ilyen félálomban vannak a méhek és a hangyák is. Ezek nem fagynak meg. A méhek a kasban szorosán összebujva melegítik egymást. Néha egyik-másik nagyálmosan odavánszorog a mézzel telt kis viaszfazekakhoz. Eszeget abból, aztán tovább pihen.

Bezzeg a hangya nem rakott el télre semmit, de azért nem pusztul el. Leássza magát jó mélyen a földbe, és ott megdermedten alussza át a telet. Éppen úgy alszik az erdő sok keményhátú bogara is: a szarvasbogár, az egyszarvu bogár, a cincér, az aranyoshátú bogár. Mind, mind a földben vagy a puha moha alatt alusznak, és föl sem ébrednek tavaszig.

A mókusz is alszik. Már ősszel talált magának jó kis odut valamelyik fában. Száraz mohával jó meleg ágyat vetett bele, és bedugta az ajtót is mohával, hogy a szél be ne füttyöréssen. De azért ő nem koplal. Egész nyáron gyűjtötte a mogyorót, makkot, diót, és eldugdosta ide-oda a faodukba. Mikor megéhezik, kinyitja az ajtót, és hipp-hopp: a hidegben elmegy ebédelni.

Szorgalmas és előrelátó gazda volt a hörcsög is. Egész nyáron gyűjtötte a gabonát, hordta haza a pofazacsőkjében. Mélyen a föld alatt van a lakása. Apró kamrák között van a szoba, abban jó puha fűágy. A bejárását ő is betömte mindenféle gazzal, hogy a víz be ne csurogjon. Most aztán odalenn neveti a hi-

deget, mert sem a hó, sem a fagy nem jut el hozzá.

Mélyen a föld alatt szundikál a kigyó, a gyík, a béka és a sok cserebogár. Ha télen ásunk, majdnem minden ásonyommal kiemelünk egy-egy szendergő életet.

Hát a medve mit csinál ilyenkor? Ő kigyelme azt gondolta a nyáron, hogy sohasem lesz többször tél. Bezzeg, amikor az első hó leesett, megfázott az ő mezitelen talpa. Szeretett is volna bocskort huzni, de nem volt pénze, hogy elmenjen a vásárra. Hát bement nagy dörmögve a barlangjába, és vakaródzott.

— Aujnye, de rossz, hogy hó esett, nem lehet benne mezitláb járni. No, de majd elolvad ez mindjárt — gondolta — akkor aztán kimegyek, és szedegethetem az édes áfonyát.

Hanem bizony a hó csak nem akart elolvadni, hiába leste a medve. Lefeküdt hát. Gondolta: aki éhes, álmában eszik. Evett is

álmában mindenféle gyümölcsöt meg mézet, de bizony csak nem lakott jól. Fölébredt. Fodgta az orrát. Künn süvöltött a szél, hordta a havat.

— Brr, de csunya idő! — mondta bozszusan a medve — aludjunk még egyet!

Megint aludt. Napokig, hetekig aludt, végtelen hosszú ebédekről álmodozott.

— No, most már bizonyosan tavasz van — gondolta, mikor fölébredt.

A nyiláshoz ballagott. Az egész erdő csupa hó. A fák talpig fehérbe öltöztek. Cserévan, csak a cinkék szomorú csipogása hallatszik.

Hej, a medve haragszik. Szeretne eljárn, de ha nem lehet. Most ott van a barlangban. Hol alszik, hol kinézeget.

Bezzeg jó nekünk a szobában. Itt meleg van. Ki szeretne hát most medve lenni!

Mindentudó Gergely

Apaszó Adonok

Téli madaraink.

Bizonyára sokan akadnak e lap olvasói közül, kik e cím hallatára azt kérdik önmaguktól, hogy még ilyenek is vannak? Bizony vannak, mert a mellegb vidékre elvándorolt bogárevő madaraink helyébe részben bogyóevő, részben pedig ragadozó madarak érkeznek a sarki tájak dermesztő hidege elől. Csak ezeket ám nem igen ismeri a téli időben otthon tartozkodó szántó-vető ember, így röviden megismergetem azokat, a madarakat, melyek a havas mezőink, erdőink felett olykor csoportokban kóborolnak, vagy mások egyenként kovályogva keresik eledelüket. A nálunk telelő 7—8 madárfaj közül legközönségesebb a Fenyőrigó, ami csoportosan szokta felkeresni a nyírel kevert vágásainkat. A felsőmagyarországi tótok úgy várják e madarak megérkezé-

sét, mint nálunk az aratást, mert Budapesten a fenyőrigó darabjának az ára ma is 10—15 lej között váltakozik; nem ritka az a madarász, amelyik naponta 30—40 darabot is fog lószőr hurok vagy lépvevő segítségével. Pecsényéje finom csemege, amit csak a nyomorúságot nem ismerő nagyvárosi ember tud megfizetni a fenyőrigó fogásával foglalkozó szegény ember legnagyobb örömére.

Fenyőrigónál sokkal kisebb, de némelykor nagy tömegekben nálunk telelő madár a Fenyőpinty, mely mezőkön, szőlőkben, kertekben dudvamagvak elemésztésével nagy hasznot hajt a földmivelő embernek.

Legjellegzetesebb s talán mindnyájunk által legismertebb madár a nagyörgébies, amit Udvarhely megyében Szarkakirálynak, a székelyföldön Szarkabojtorjának vagy Szarkagáborjának hívnak. Tövisbokorra fenyársalt egé-

az ő műve. Igazi hazája Európa északi részében van, ahol költ s ahol otthon éri magát.

Téli madaraink között a legnagyobb a Gatyásólyv, amely az egeret, de ha lehet a nyúl is elfogja. Minden évben megjelenik a vérszomjas alig cse nagyságu Téliólyom.

Az idáig elsorolt madar minden évben kisebb-nagy számban megjelennek, em fogva megismerésük nem vá szaktudást, azonban vannak olyanok is, melyek ritkán fordulnak elő s így azok meghatározása nagy körültekintést igényel. Főben ez utóbbi dolog be tartása ösztökélt e cikk írására, amennyiben a számunkban Mándy Zoltán egy ismeretlen vendégről szibériai szájkóról egy leíró meghatározást közölnek hiányai vannak. Tém között azt írja: Ez a madár mi szájkónknál kisebb és zata a seregélyhez hasonlú yes, de szabályosan elin-

zett fehér pontokkal van behintve. Ezzel szemben az északi szajkó ilyen: Tollazata sem nem fényes és nincs fehér pontokkal behintve; fősziene rozsdásszürke, fejeteteje sötétbarna; hasa, farkalja rozsdás; szárnyán élénk rozsdavörös részek, az evezők fekete barnák, külső szélük hamvasszürke, úgy a két középső farktoll is, a többi farktoll élénk rozsdavörös. Rendkívül ritka madár. A régi Magyarország és a mostani Nagyrománia területén csak 1857-ben kárácsnykor lőttek egy példányt, ami a bécsi természetrajzi múzeumban ma is megvan.

Gyakoribb téli vendégünk a Csonttollu madárról, annak idején a napilapokban is megemlékeztem, ez időtől kezdve még 8 érkezett, úgy, hogy Kolozsvár környékén már öt kitömött példány bizonyítja a Csonttollu madarak ezidei megérkezését.

Érdekes jubileum.

Borzás, kisküküllőmegyei községben az Agoston család ritka finnepségre készül. A család tulajdonában levő, öreg anya liba, — „Lidi mama” márciusban tölti be huszadik életévét. A derék liba még most is jó egészségben él, rendszeresen tojik és költ. A család feje, Agoston József úgy tervezi, hogy a 20 éves liba születési évfordulója alkalmából családi finnepséget rendez. Az ünnepelt liba kukoricából készült finom ételeket fog kapni, a meghívott vendégek pedig a halas peccsenyét fognak enni és finom küküllőmenti bort isznak a „Lidi-mama” egészségére.

A Brázay-sós borszesz

minőségben utólréhetetlen!
A boldog békeidőre emlékeztet!

Nagy kérdés.

— Miért nem megy haza, hiszen már késő van? Talán nincs lakása?

— Lakásom az van, de benne van a feleségem.

Gyermekbölcsesség.

Anya: Aztán meg ne lássam, hogy az új ruháddal a földre ülsz.

Lacika: Hát ne nézzél akkor oda, úgy nem látod meg.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt. (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költséget mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

B. J. Csiktoplóca. Megnyugtattunk, hogy a „békesség” szó származását helyesen vezettük le. Békesség, amint kifejtettük, a „békés” szóból származik. Más kérdés az, hogy a „békés” szónak mi az eredeti gyökszava? Természetesen nem lehet más, mint „béke”. Így az összes ilyen szavak, amelyekben a „béke”, „békés” tövek szerepelnek, vég eredelményben tehát a „béke” szóból vezethetők le.

Dr. Balassa Józsefnak a Magyar Nyelvőr szerkesztőjének Az egységes magyar helyesírás

szótára és szabályai című könyvében az ucca szó két c-vel van írva. Zárójelben (utca) is szerepel a szótárban. Bizonyos tehát, hogy mind a két írásmód helyes, Balassa azonban jobbnak tartja az ucca írásmódot. Ez kitűnik szótárának későbbi szavaiából is, mert ezt írja: ucca-hosszat, uccai stb.

K. M. Nagybánya és A. J. Tekerőpatak. Kérdéseikre bővebben felvilágosítást kaphatnak a kiadásunkban megjelent „Tanácsadó gyümölcstermelők számára” című könyvben. Ára 30 lejt és a portó, kötve 15 lejjel drágább.

A megmaradt almamagot el kell rétegezni, amint az az említett könyv 39 oldalán le van írva. Minthogy most már késő van, jobb lesz, ha a magvakat előcsiráztatja. Az eljárás a következő. Két-három napig, esetleg egy hétig trágyával vegyített langyos vízbe áztatjuk a magvakat, tehetünk ebbe a folyadékba kevés oltott meszet is. Almás termésűek magvait olyan vízben áztathatjuk, amelybe előzőleg kevés sót tettünk. Az így elkészített magvakat meleg, nedves helyre azonnal vessük el, mert különben a csirázásnak indult mag könnyen tönkremegy.

Kvasszia lé készítése. 1 kiló kvasszia forgácsot 4-5 liter vízzel főzünk, míg barna levet ereszt. Külön megfőzünk 4-5 liter vízben 1 kiló káli vagy házi szappant. A két oldatot 250 liter vízzel vegyítjük össze. Levételvek ellen használjuk.

Kvasszia forgácsot drogériában lehet kapni.

H. A. Selénd. Leveléből úgy látjuk, hogy bora a barnatörés nevű borhibában szenved. Ez olyan boroknál szokott fellépni, amelyeket penészes vagy rothadt szőlőből szűrnek. Előfordul azonban teljesen egészséges

boroknál is, ha azokat nem kezelték rendesen. A barnatöréses bor olyan, mintha seprővel volna összevegyítve. — Kezdetben barna, majd egész csokoládé színűvé változik. Vörösborok barnatörés esetén elveszítik szép, vörös színüket. Rendes körülmények között a barnatörés a bor ízét csak kissé változtatja meg, de előfordul, hogy a bor olyan ízű lesz mint a friss kenyér. A bajon nem könnyű dolog segíteni. Ha nem tulságosan előrehaladott a betegség, derítéssel javíthat a bajon. Derítésre hektóliterenként használjon 10—15 gramm borban feloldott zselatint, vagy más derítőszert. Súlyosabb esetekben az *eponit* nevű, szén-derítővel érhet el sikert. Még nehezebb esetekben részesítse *kazeinnel* való kezelésben borát. A használati utasítást a szakkereskedésekben, ahol az említett szereket megveheti, megadják. Szokták a bor barnatörését káliumpyrosulfittal is gyógyítani. Ehhez is adnak használati utasítást.

Hitelsszövetkezet Farkaslaka. Erdélyben az 1894. évi XII. ik t. c. rendelkezései 1929. év április hó 12-ig voltak érvényben, mikor is annak hatálya megszűnt. A Hivatalos Közlöny 1928. évi 90-ik számában közölt és a „Legelők szervezése, kezelése és használatá”-ra vonatkozó törvény első szakasza értelmében a törvény hatálya alá tartoznak többek között a közbirtokossági legelők is.

A törvény 20-ik, illetve 4, 6, és 7-ik szakaszai értelmében a közbirtokossági legelők a birtokosság által megállapított üzemterv alapján kezeltetnek és használtatnak ki.

A törvény 5-ik szakaszának 2-ik bekezdése értelmében az üzemtervnek tartalmaznia kell az évenként kötelező legeltetési területet. (Ebben bennefoglalatik a volt 3 fordulós nyomásos gazdálkodás is.)

Miután ugy látjuk, hogy a közbirtokosság még most is az Önök által becsatolt és hatályát veszített szervezeti szabályzat alapján működik, forduljanak a vármegyei gazdasági felügyelőhöz (Conseiller agricole) és mint

illetékes tényezőtől kérjék az üzemterv elkészítését.

Ha a gazdasági felügyelő által elkészített üzemtervvel nem lennének megelégedve, felebbelzettel élhetnek a vármegyei Prefecturán működő különleges bizottsághoz, ennek határozata ellen pedig a földmivvelésügyi miniszterhez.

Az Interimár bizottságnak a közbirtokosság legelőjét illetően beleszólása nincs és még kevésbé joga ahhoz, hogy a közbirtokosság jogait átvegye, mert a fent hivatkozott törvény 20-ik szakasza értelmében a közbirtokosság a saját szerve útján rendelkezik legelője felett.

Malmi vezetőség. A gépészeknek nincs igaza. Ha tartozik pénzzel, fizetnie kell, ha pedig a hiteltelző letiltja, a fizetését, akkor természetesen eleget kell, hogy tegyen a munkáltató a letiltásnak, mivel ellenesetben ő felelős az összegért, még bünvádi szempontból is. Legjobb lesz, ha Önök kérését adnak be a bírósághoz, amelyben bejelentik, hogy készpénz fizetése nincsen a molnárnak és éppen azért nincsen mit visszatartani. — A továbbit azután meglátják.

V. L. ref. tanító. Miután a hadirokkantakra vonatkozó törvény a kértre vonatkozólag intézkedést nem tartalmaz, eljártunk illetékes helyen és megtudtuk, hogy a katonai hatóságok utasítást kaptak, intézkedjenek, hogy mindazon hadiözvegyeknek, akik 1922. évi április hó 1-je előtt mentek férjhez, úgy a nyugdíjuk mint az utazási kedvezményük szüntettségük meg, míg a fenti dátum után férjhez mentek, ezen kedvezményben részesülnek. — Miután a válasz másokat is érdekelhet, felvilágosításunkat a lapban adtuk meg.

K. L. Szinervóralja. Kérdésre közöljük, hogy a kaszáló létesítéskor figyelembe kell venni, hogy a lóheréből átlag 10 kg. a komócsinból 7 kg. és az aranyzabból 16 kg. vetőmagot számítanak kt. holdanként. A koverékét tehát ebben az arányban kell összeállítani. Ha csak komócsinnal veti a lóherét, akkor inkább lónak való szénát kap,

mert a komócsin erősebb és főleg a lónak való kitűnő karmányt ad. Az aranyzab lómagból fogja tenni a karmányt és a sarjút nagyon szaporítani. Ha csak lóherét komócsint akar elvetni, akkor vetőmag fele lóheré és másik fele komócsin lesz, tehát 1 holdra 5 kg. lóherét és 5 kg. komócsint kell vetni, de ehhez néhány százaléknyi többlet számítható, mert nem mindig mag kell ki.

Ha háromféle magot vet, akkor az egy holdra számított vetőmag mennyiségét három részre kell felosztani és minden részre 1/3 arányban kell vetni, tehát 3 és 1/3 kg. lóherét, 2 és 1/3 kg. komócsint és 5 és 1/3 kg. aranyzabot.

Kérdését közérdekűnek tartjuk és ezért válaszunkat a lapban adtuk meg. Továbbá közöljük, hogy a 170 leje beérkezése de ezt nem 1932-re, hanem 1933-re vetjük, mert a múlt évi hátralékos volt. A tanácsadókért az évi előfizetésért 1933. 170 lejt kérünk.

V. Gy. Kolozsnagyida. A képviselőtestületnek azon határozata alapján, — mellyel Önnek szombéri engedményt adtak, ezen engedményben csak az a rész lehet részesíthető, ha a határozatot a vármegyei választmány a közigazgatási törvény 345-ik szakasza alapján jóváhagyta.

A kötött szerződést csak abban az esetben mondhatja fel, ha ezen joga a szerződésben biztosítva van.

Kérje, hogy a képviselőtestület határozata a vármegyei Prefekturához — jóváhagyásért — felterjesztessék.

H. Gy. A váltóperben egyik alperes az ellene állapított per költségeket hogy viselje. Tehát a költségei Önre át nem hatók, kivéve azon esetet, ha nem kérte a felperest arra, az eljárást folytassa a költségek len is, tekintettel arra, hogy két egyedül Ön fizette.

„Sorsjegyek” Református:
7601, 63182, 40558, 101114, 12976,
21059, 72223, 29070, 48622, 131151.

Menő: 7756 számú sorsjegyek tulajdonosaival közöljük, hogy sorsjegyük nem nyert.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. J. Parajd 45, K. L. Magyarberkesz 100, Sz. T. Beresztelke 170, Sz. A. Bethlenháza 170, J. F. Bodófalva 130 (r. 1931. dec. 31-ig). **Arkosról:** B. L. M. L. 170—170, B. S. Zilah 85, P. Gy. Érkávás 175, A. L. hsz. 100, Börvely 840, F. J. Biharesanáros 250 (r. 1931. dec. 31-ig). **Szalárdról:** J. P. N. A. 175—175, S. F. Mezőtelegd 140, Sz. P. Szászrégen 175. **Palotaváról:** G. J. és P. D. M. 150—150, K. M. Tusnád 175 (r. 1931. dec. 31-ig), B. I. Gyergyóbékás 175, P. D. Csikszepvív 175, V. J. Csikszentmihály 175, B. S. Homoródszentmárton 825 (r. 1932. dec. 31-ig), T. K. Bikafalva 170, S. A. Etéd 175, ifj. P. Gy. Avaszújváros 175, Sz. L. Domahida 175, M. D. Gelence 170, K. J. Sepsibükszád 175, B. D. Barót 175, P. I. Mikóujfalu 175, P. F. Bölön 100, F. J. Sepsiszentkirály 175. **Hosszafaluból:** D. M. és K. F. Gy. 150—150, T. K. Neháisi 175, D. O. Bukarest 175, ifj. V. T. J. Marosludas 115 (r. 1931. dec. 31-ig), K. B.-né Nagyszentmiklós 175, L. J. Lupény 175. **Hosdátrol:** N. S. S-6 és R. L. 175—175, F. P. Sajóudvarhely 175, K. J. Felsővisó 175, K. G. Ádámos 175, M. P. Vetés 150, K. K. Boldogfalva 175, V. I. Magyar királyfalva 175 lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alldst keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Szöböltvány! Berlandieri alanya ojtva Br. Bornemisza Andrásné marossárpataki gazdaságában jutányos árban kapható. Posta-vasut Dumravioara-Sáromberke jud. Mureş. Kezelőség.

Jókarban levő 8 HP benzintört elcserélném jókarban levő traktorral. Esetleg ráfizetéssel. Bővebbet Tischler Lajosnál Bachi-neá-Bonyha, jud. Tárnavamick.

Gazda olcsóbban vásárolhat gazdától sárga Eckendorfi répmagot és Aller-Frühester német burgonyát. G. Csontos Miklós Taureni—Mezőtőhát, posta: Zaul de Câmpie, jud. Turda.

Egyedülálló, középidejű urinő idősebb úr ismeretségét keresi házasság céljából. Teljes című levelekre válaszolok. „Keresem a párom” jeligés levelet a kiadó továbbít.

Vizsgázott gépész, nős, tanult géplakatos, safför az összes mezőgazdasági gépek kezelését, traktor, malom és kovácsmunkát, szántást elvállalja. Allást keres vidéken vagy helyben. — Cim: Harmatta Lajos Cluj-Kolozsvár, Str. Pata 80.

Három mustra tenyészbika kedvező áron sürgősen eladó a szalacsi birtokoságnál. Salacea-Szalacs Szilágymegye.

Házvezetőt keresek plobánitára. Dumitrei—Szentdemeter, jud. Odorheiu.

Mindenesnek becsületes, munkaszorelő árva leányt, vagy özvegy asszonyt keresek huzamosabb időre gyermektelen házaspárhoz Szilágymegyébe, kettőt. Leveleket „Allandó otthon” jelíggőre a kiadóba kérek.

A

Keleti Ujság

Erdély legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt hivatalos lapja.

Amultheti számunkban közöltük, hogy a harmadik naptár-expediciót befejeztük. Azon előfizetőknek, akik február hónap folyamán már fizettek, a könyvnapárt fokozatosan küldjük ki, s akik ezután fizetnek, a befizetés sorrendjében küldjük el a napárt. Naptárkészletünk még tart, tehát akadálytalanul el tudjuk juttatni minden előfizetőnkhez, hogyha legalább február végéig beküldik hátrélékait. Ha még tart a készlet, a későbbben fizetőknek is megküldjük, de ezt nem tudjuk biztosítani. Igyekezzék tehát minden hátrélékos a múlt évi előfizetése rendezésével, mert aki nem fizet, annak nemcsak naptárt, hanem még lapot sem küldhetünk.

K. Gy. Mákófalva, K. S. Nagyzei, M. J. Göröcsfalva, L. M. Zorda, N. Gy. Sepsibükszád, Sz. Csikcsatószeg, B. A. Arapaak, Sz. A. Székelyzsombor, M. G. Torja, S. Gy. Biharpüspöki, B. I. Németszentpéter.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatókért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Bernád József József. Miután nem közölte, hogy hol lakik, a Szentimrei: Halhatatlan mesék c. könyvet nem küldhettük el. Közzölje pontos címét s a könyv árát (25 lej és 5 lej portó) küldje be s azonnal postázzuk.

M. A. Csekelaka. Versének tárgya nem közérdekű, ezért lapunkban nem közölhetjük. Igyekezzék a nép életéből vett témákat megénekelni. Olvasgassa sonat a nagy magyar költőket.

Sz. I. VI. Kör. Ha megfelelő, közöljük lapunkban.

Egy szemlélő. Köszönjük sonat, sok érdekes dolgot ír. Kár, hogy nevét nem írta alá.

Gy. V. Versel azt bizonyították, hogy az utóbbi időben sokat tudt előre. Azonban tovább tanulnia és fejlődnie, hogy közölhető verseket tudjon írni.

Rendelje meg a

PÁSZTORTÚZ

széptudalmi és művészeti képes folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 sz.
Kérjen mutatványszámot!

Uj folyóirat

Református Világszemle

1. szám tartalma:

A csehszlovákiai református egyház ismertetése. Az egyház és állam viszonya Csehszlovákiában. A romániai református egyház. A jugoszláviai református egyház. Levél Franciaországból. Az Egyesült Államok magyar reformátusai. A kanadai magyar reformátusok. Felekezetek statisztikája Csehszlovákiában. A zsinatpresbiteri református egyházak statisztikája az egész világról. Megjelenik negyedévenként. Előfizetése egy évre 140 leu. Egy szám ára 35 lei. — Előfizetéseket felvesz a

MINERVA könyvkereskedés

Cluj-Kolozsvár, Str. R. Maria (Deák F.-u.) 1. Ugyanott számonként is kapható.

Gazdák Takarékpénztára

Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei
(Ref. Theol.)

Takarékbetéteket a legelőnyösebben kamatozó Váltókölcsonöket folyósít

Telefon 119 sz.

INGYEN KÖLDÖM SZÖLŐOLTVÁNY ÉS GYÜMÖLCS

árjegyzékem,

mely az egész országban a legolcsó árakat és minden szőlőbirtokos nézve megfizethetetlen tanácsot tartalmaz. A saját érdekében vegyen addig oltványt, vagy milyen fajta vesszőt, míg át olvassa szőlészeti útmutatómat.

SZÜCS J. szőlőtelep
Diosig—Bihardiószeg (Jud. Bihar)

Transsylvania Bank

R.-T.

CLUJ-KOLOZSVAR

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs,
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámított váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókiintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágyceh Jibou-Zsibó és Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvárt fiókiintézete. —

Saját tőkék:

60,000,000 lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel és külföldre a legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely!

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETI

Irtá: Jancsó Bened
Kiadásra rendezte: Gyálly B.
Kiadta a „Minerva” Irodalmi Nyomdai Műintézet Részvénytársaság.
A 390 oldalas könyv ára 500 L.
Megrendelhető a kiadónál Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.
Aki megakarja ismerni az erdélyi magyarság külön nemzétét, aki történelmi öntudalon és erkölcsi erőt, erős tevékenységet, zell érzést óhajt meríteni, az nélkülözheti Jancsó Bened örökbecsű művét.